

Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2017)

Τεύχος 3-4 (2017-2018) ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ: ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ, ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

4:48 Ψύχωση στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου

ΑΝΤΖΕΛΑ ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΜΠΡΟΥΣΚΟΥ Α. (2023). 4:48 Ψύχωση στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου. *Θεάτρου Πόλις. Διεπιστημονικό περιοδικό για το θέατρο και τις τέχνες*, 1(1), 160–161. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/theatropolis/article/view/34449>

4:48 Ψύχωση στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου

Θα μπορούσα να φανταστώ το έργο της Σάρα Κέιν 4:48 *Ψύχωση* στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου, στις 4:48π.μ.

4:48, η ώρα που η διαύγεια συναντά την ερήμωση της ανθρώπινης ύπαρξης. Το έργο αναφέρεται στην ειδική ώρα πριν την ανατολή. Οι πρωινές ώρες, όπου στατιστικά διαπράττεται ένας μεγάλος αριθμός αυτοκτονιών, ή αλλιώς ένας χρόνος καταγεγραμμένος ως μία στιγμή ακραίας διαύγειας

Ένας μονόλογος, ή ένα έργο για πολλές φωνές, που χαρακτηρίζεται από την μεταδραματική δομή του, μέσα από μια ωμή και αποκαλυπτική γλώσσα.

Το κείμενο της Σάρα Κέιν αποτελεί την σύγχρονη τραγωδία του ανθρώπου σ' έναν πολιτισμό που τον αρρωσταίνει.

Θα είχε ενδιαφέρον να παιχτεί αυτή την ώρα και να συνδεθεί με τη συνθήκη του πραγματικού χρόνου και χώρου. Από το σκοτάδι στο φως.

Καθώς το έργο τελειώνει με την φράση «παρακαλώ ανοίξτε τις κουρτίνες», το φως του ήλιου που ανατέλλει θα ρίξει τις πρώτες του ακτίδες πάνω στην μάσκα του ηθοποιού, σαν μία επέμβαση της ίδιας της φύσης, να εξαφανίζει τα σημάδια του ανθρώπινου μαρτυρίου κάτω από ένα δυνατό φως. Τότε αυτή η μάσκα θα πρέπει να λιώσει και ο ήλιος να απαλύνει τα αλλοιωμένα από τον τρόμο χαρακτηριστικά της ανθρώπινης μορφής. Ο ηθοποιός να βγάλει το προσωπίο και να συμφιλωθεί με την γυμνή πραγματικότητα του αρχαίου θεάτρου. Γιατί, όπως λέει και η Σάρα Κέιν «η επίγνωση της θνητότητας κάνει την απελπισία να επισκέπτεται». Μέσα σ' αυτήν ο άνθρωπος συνδιαλέγεται με τους δαίμονες του. Το θέατρο λοιπόν της Επιδαύρου είναι ο κατάλληλος τόπος.

Ο ηθοποιός κατηγορεί τον Θεό που τον απέρριψε.

Και παίρνει επάνω του το βάρος και την ενοχή όλης της ανθρωπότητας.

Το έργο της Σάρα Κέιν 4:48, σαν μία επείγουσα κραυγή για βοήθεια, θα διαταράξει την ησυχία του αρχαίου θεάτρου, που θα φωτίζεται μόνο από την δυνατή πανσέληνο.. ή, ίσως και από τις αντανάκλασεις μιας ανοιχτής οθόνης ενός υπολογιστή που θα λειτουργεί ως σύμβολο της σύγχρονης τεχνολογίας, αναπόσπαστα συνδεδεμένο με τον σημερινό άνθρωπο, που χάνει σταδιακά την λειτουργικότητά του. Ο υπολογιστής θα γίνει ο σιωπηλός μάρτυρας ενός βασανισμένου αφηγητή.

Ένα μόνο σώμα, σε διαρκή πολιορκία στο κέντρο της ορχήστρας, προσπαθεί να ερμηνεύσει τον κόσμο.

Είναι αλήθεια ότι αυτό το θέατρο είναι σαν να μη μας ανήκει πια. Δεν μπορούν να γραφτούν έργα γι' αυτό και ο τρόπος που το χρησιμοποιούμε λειτουργεί κυρίως σαν μια τουριστική ατραξιόν. Ο απώτερος σκοπός είναι να γεμίσει και να φέρει εισιτήρια, κυρίως με τα κατ' επανάληψη γνωστά ονόματα πρωταγωνιστών που έχουν οικειοποιηθεί την δόξα του.

Θα ήθελα λοιπόν να αφουγκραστώ αυτόν το χώρο σε μία «ιδιωτική του στιγμή». Να συνδεθώ με την σιωπή του και την ιστορία του μέσα από μία άλλη συνθήκη. Να μην είμαι πια ένας θεατής που έρχεται να τον καταναλώσει με την φασαρία του. Να μπορέσω να ξεφύγω από τον νευρωτικό εαυτό και να γίνω συνένοχος των μυστικών του. Ένα τέτοιο κάλεσμα μπορεί να συμβεί μέσα από το κείμενο «4:48 Ψύχωση» της Σάρα Κέιν. Φαντάζομαι τους θεατές σαν σκιές μέσα στο σκοτάδι της νύχτας, να ανεβαίνουν σιωπηλοί τα στενά μονοπάτια που οδηγούν στο θέατρο, μαγεμένοι από ήχους, φράσεις και ψίθυρους που θα βγαίνουν μέσα από δέντρα, πέτρες, θάμνους. Μουσικές μιας αόρατης ορχήστρας που ακούγεται από κάπου μακριά. Θεατές που θα πάνε να συναντηθούν με το ανείπωτο μιας εμπειρίας, κάτι που μόνο αυτό το θέατρο μπορεί να προσφέρει.